

Ljubljana, 22. januar 2010

VLADA REPUBLIKE SLOVENIJE
PRESEDNIK
GOSPOD BORUT PAHOR
(za Strateški svet za energetiko)

Zadeva: Stališče Strateškega sveta za politiko energije in podnebne spremembe GZS do izgradnje TEŠ Bloka 6, izgradnje HE in nujnosti odločitve o pripravi dokumentacije za čim hitrejšo izgradnjo JEK 2

Strateški svet za politiko energije in podnebne spremembe (SS PE PS GZS)¹ pri GZS se je 21. januarja 2010 opredelil do prioritet razvoja elektroenergetike v Sloveniji. SS PE PS GZS se opredeljuje do strategije in energetske politike za potrebe celotnega gospodarstva in širše družbe. Področje energetike posredno obravnavata tudi Strateški svet za politiko graditve in urejanje prostora in Strateški svet za tehnološko politiko. SS PE PS GZS sestavljajo vodilni ključnih panog gospodarstva, akademske in RR sfere ter resornih ministrstev in strokovnih služb GSZ. V sodelovanju s predstavniki energetske stroke, ki jo predstavljajo Inženirska akademija Slovenije, Elektrotehniška zveza Slovenije, Slovenski nacionalni komite Mednarodnega sveta za velike elektroenergetske sisteme - CIGRE in Slovenski nacionalni komite Mednarodnega kongresa distributerjev električne energije – CIREN, se je posebej opredelil do izgradnje TEŠ Bloka 6.

Strateški svet je to temo obravnaval v okviru načelnih izhodišč delovanja SS PE PS GZS², da *Slovenija* potrebuje zanesljivo, trajnostno, cenovno konkurenčno in ekološko sprejemljivo oskrbo slovenskega gospodarstva z električno energijo in temu primerno infrastrukturo ter da je za njihovo načrtovanje in realizacijo nujna sinergija med sistemi hidro, termo in jedrske energije. Edino to bo zagotavljalo visoko zanesljivost, ekonomiko in manjšo odvisnost dobav in proizvodnih stroškov od nihanja cen energentov na svetovnih trgih ter zagotavlja varno delovanje elektroenergetskega sistema. Ob tem *SS PE PS GZS zagovarja stališče*, da so odločitve o prioritetah elektroenergetike stvar stroke in tudi komunikacije z drugimi strokovnimi, političnimi in ostalimi javnostmi. Vsi ti imajo tako pravico kot odgovornost za strokovno in uravnoteženo argumentiranje svojih predlogov.

V sklopu osrednje točke »**Sistemske vidiki prioritet razvoja elektroenergetike v Sloveniji**« in celovite obravnave o nalogah elektroenergetskega sistema v prihodnosti, o sistemskih vidikih načrtovanih energetskega objekta, o zahtevah evropskega elektroenergetskega sistema, o energetske odvisnosti Slovenije in zanesljivosti oskrbe s primarnimi viri ter o zagotovitvi 25% deleža obnovljivih virov v končni rabi energije, njihovi izvedljivosti in cenovni sprejemljivosti, se je SS PE PS GZS skupaj z vabljenimi strokovnimi javnostmi opredelil tudi do javnih nasprotovanj gradnji Bloka 6 Termoelektrarne Šoštanj in JEK2.

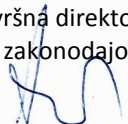
Po predstavitev, ki so jih s sistemkega vidika podali, **prof. dr. Ferdinand Gubina**, **mag. Vekoslav Korošec** in **mag. Djani Brečević**, z vidika pomembnejših načrtovanih elektro energetskega projekta pa **dr. Uroš Rotnik**, **Jože Špiler** in **mag. Djordje Žebeljan**, ter v razpravi sodelujočih, ki je sledila, so bili oblikovani naslednji zaključki:

¹ http://www.gzs.si/slo/storitve/strateski_svet_za_politiko_energije_in_podnebne_spremembe

² Zapis 1. seje - <http://www.gzs.si/slo/44406>,

1. Poglavitni del elektroenergetskega sistema smo zgradili v letih od 1970 do 80 in ga povezali z Evropo. Vsakomur mora biti jasno, da je ta sistem po 40 letih vsekakor potreben temeljite prenove. Temeljni viri so v tem smislu TEŠ-6, JEK-2, HE in OVE, kar predstavlja dolgoročno tudi najboljšo raznolikost virov. To je zagotovilo za zmanjšanje energetske odvisnosti in povečanje gospodarskega in družbenega razvoja.
2. Zagovarjamo trajnostno usmerjen razvoj EES ob izpolnjevanju osnovnih pogojev za delovanje obstoječega EE sistema. Podpiramo gradnjo TEŠ 6, kot enega od stebrov delovanja slovenskega EES. Prihodnost in re-strukturiranje gospodarstva v smeri višje dodane vrednosti zahteva višjo kakovost električne energije. Brez temeljnih objektov, ki omogočajo sistemske storitve, bo kakovost električne energije slabša.
3. TEŠ BLOK 6 je nadomestna okoljska naložba za izrabo domačih primarnih virov energije (35 % manj CO₂, 50% manj SO₂, 75% manj NO_x, manj hrupa), ki omogoča varno in zanesljivo preskrbo z električno energijo. Sodobna tehnologija pridobivanja domačega energenta, ki ga je na zalogi še za 50 let, omogoča njegovo konkurenčno proizvodno ceno. Tudi z obveznim plačilom CO₂ kvot je B6 donosen projekt.
4. Ničelna rast porabe električne energije je zaradi njene univerzalne rabe in nadomeščanja druge energije, ki jo povzročijo ukrepi učinkovite rabe energije (toplotne črpalke, hlajenje, avtomatizacija in elektronsko krmiljenje, električni avtomobili, itd.), neuresničljiva. Njen delež v končni rabi energije pri nas zaostaja za stanjem in trendi v EU. V začetku 90-ih let se je zaradi zgrešene napovedi o ničelni rasti rabe, ki se je izkazala za popolnoma napačno, povsem zaustavil investicijski cikel v Sloveniji.
5. OVEE dajejo moč in energijo z veliko nestalnostjo, kar povzroča motnje pri zagotavljanju kakovosti dobavljene energije ter velike težave pri regulaciji napetosti in regulaciji frekvence. Za zagotavljanje prav teh storitev je bistven blok TEŠ-6 tudi zato, ker Slovenija vodi regulacijski blok jugovzhodne Evrope.
6. Tehnologije razpršene proizvodnje električne energije iz obnovljivih virov (OVEE) so v razvoju. Z njimi v tem desetletju ne moremo računati za ekonomično pokrivanje velikih primanjkljajev električne moči in energije. Razvoj OVEE je treba dolgoročno podpirati in vzpodbujati, da bo njihov delež proizvedene električne energije lahko naraščal in omogočil vključevanje slovenskega gospodarstva.
7. Vključevanje OVEE v omrežje zahteva rezerve energije in moči (npr. črpalne hidroelektrarne), vzpostavitev podpornih točk za zadovoljivo napetost, ojačitev omrežja, investicije v vodenje proizvodnje in odjema (pametna omrežja) ter drago ekonomsko podporno shemo za subvencioniranje njene proizvodnje.
8. Elektroenergetski sistem je treba vztrajno in smotrno graditi ter s premišljenimi ukrepi učinkovite rabe usmerjati odjemalce. Pri tem pa po več kot desetletju neaktivnosti ni mogoče z nezrelimi energetske viri nadomestiti zamujeno in zagotoviti kakovostno in cenovno sprejemljivo oskrbo pa še rešiti problematiko podnebnih sprememb.
9. Načrtovanje in gradnja velikih energetskega objektov traja skoraj desetletje, zato z odločitvami in njihovim izvajanjem že močno zamujam
10. Podpiramo intenzivno pripravljanje dokumentacije in odločitve za čim hitrejšo izgradnjo JEK 2.
11. Odločna podpora je bila dana načrtovanju in izgradnji hidro elektrarn, saj je energetski potencial slovenskih rek najpomembnejši obnovljivi vir energije. To je pomembno zlasti iz razloga, da bodo nove hidroelektrarne proizvedle več kot polovico dodatno proizvedene električne energije iz obnovljivih virov v letu 2020 ter s tem odločilno vplivale na doseganje ciljnega deleža OVE v končni rabi energije.

Alenka Avberšek
Izvršna direktorica
za zakonodajo in politike

mag. Samo Hriber Milič
Generalni direktor GZS

